

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

I. Επί του ερωτήματος.

Μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω επί της νομιμότητας της υπ' αρ. 10857/Ε3/21-8-2020 εγκυκλίου της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαιδευτικού Προσωπικού Π.Ε. και Δ.Ε. του Υπουργείου Παιδείας αναφορικά με τη δικαιούμενη εκ μέρους των εκπαιδευτικών άδεια ανατροφής τέκνων.

II. Επί των εφαρμοστέων διατάξεων.

1. Οι ισχύουσες διατάξεις για την άδεια ανατροφής τέκνων εκπαιδευτικών και η ερμηνεία αυτών.

Το άρθρο 30 παρ. 14 του ν. 2083/1992 προβλέπει: «14.α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορεί να καθορίζεται μειωμένο διδακτικό ωράριο για τις μητέρες εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. Η μείωση θα ισχύει από την ημέρα γέννησης του τέκνου και εφόσον βρίσκεται σε ζωή και δεν θα είναι μεγαλύτερη των δύο ωρών εβδομαδιαίως για τα δύο πρώτα χρόνια. β) αα) Εναλλακτικά, η φυσική, θετή ή ανάδοχη μητέρα αναπληρώτρια εκπαιδευτικός ή μέλος του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού ή του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου της περίπτωσης α', δικαιούται, για την ανατροφή του τέκνου της, άδεια με αποδοχές, διάρκειας έως τριών (3) μηνών και δεκαπέντε (15) ημερών, η οποία χορηγείται αποκλειστικά μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2874/2000 (Α' 286). Ο χρόνος λήψης της εν λόγω άδειας ανατροφής τέκνου δεν μπορεί να μετατεθεί για οποιονδήποτε λόγο, η διάρκειά της δεν μπορεί να παραταθεί, λήγει δε, σε κάθε περίπτωση με τη λήξη της εργασιακής σχέσης της εκπαιδευτικού. ββ) Τις ως άνω άδειες των περιπτώσεων α' και β' του παρόντος, δικαιούνται και η ανάδοχη και η θετή μητέρα αναπληρώτρια εκπαιδευτικός ή μέλος του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού ή του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού που υιοθετεί ή αναδέχεται τέκνο ηλικίας έως έξι (6) ετών, αμέσως μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας. γγ) Το χρονικό διάστημα της εν λόγω άδειας, λογίζεται ως χρόνος

διδασκαλίας και ως χρόνος ασφάλισης στους οικείους κλάδους κύριας σύνταξης, καθώς και στους οικείους φορείς επικουρικής ασφάλισης».

Σε εκτέλεση της ως άνω διατάξεως εξεδόθη η υπ' αρ. Β/12480 (ΦΕΚ Β` 750/31.12.1992) «Καθορισμός διδακτικού ωραρίου για τις μητέρες εκπαιδευτικούς Α/θιας και Β/θιας Εκπ/σης» Κοινή Υπουργική Απόφαση, με την οποία ορίστηκε ότι: «Καθορίζουμε μειωμένο το διδακτικό ωράριο των μητέρων Εκπ/κών της Α/θιας, Β/θιας και Εκκλησιαστικής Εκπ/σης για τα δύο πρώτα χρόνια, δύο (2) ώρες εβδομαδιαίως. Η μείωση αυτή θα ισχύσει από την ημέρα γέννησης του τέκνου και εφόσον αυτό βρίσκεται σε ζωή»

Σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 2721/1999 προβλέπεται η υπαγωγή των εκπαιδευτικών στις διατάξεις του ισχύοντος κατά τον χρόνο εκείνο Υπαλληλικού Κώδικα, ως εξής: 2. Οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2683/1999 "Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων πολιτικών Διοικητικών και υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 19 Α`) από την ημερομηνία ισχύος του με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων των επόμενων περιπτώσεων και με εξαίρεση τα θέματα τα οποία ρυθμίζονται από ειδικές γι` αυτούς διατάξεις:

α) Οι μητέρες τακτικοί εκπαιδευτικοί μπορούν να επιλέγουν τη χορήγηση άδειας εννέα (9) μηνών με αποδοχές για ανατροφή παιδιού του άρθρου 53 ή τις διευκολύνσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α`) και του άρθρου 30 παράγραφος 14 του ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α`)

Το άρθρο 13 του ν. 1566/1985 προβλέπει: «8. Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του Κεφαλαίου ΣΤ` του άρθρου 11, για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών που ανατίθενται από τα όργανα διοίκησης του σχολείου και συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως η προετοιμασία του εποπτικού εκπαιδευτικού υλικού και των εργαστηριακών ασκήσεων, η διόρθωση εργασιών και διαγωνισμάτων, η καταχώρηση-ενημέρωση της αξιολόγησης των μαθητών, η συμμετοχή στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση εορταστικών, αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ο προγραμματισμός και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, η επικοινωνία με δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, η συνεργασία με εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο ίδιο τμήμα ή που διδάσκουν τα ίδια γνωστικά αντικείμενα, οι παιδαγωγικές συναντήσεις για την κατάρτιση ομαδικών ή εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης συγκεκριμένων μαθητικών ομάδων ή μαθητών, η επίβλεψη σχολικών γευμάτων, η ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, η τήρηση βιβλίων του σχολείου και η εκτέλεση διοικητικών εργασιών. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης α`

της παρ. 2 του άρθρου 53 του ν. 2721/1999 (Α` 112), από τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες απαλλάσσεται ο γονέας παιδιού μέχρι δύο ετών.».

Τέλος, το άρθρο 53 του ν. 3528/2007 προβλέπει: Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις «1. Η προβλεπόμενη, από την παράγραφο 2 του άρθρου 51 του παρόντος, άδεια χορηγείται στον φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών ή έως οκτώ (8) ετών εφόσον η υιοθεσία δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ηλικία των έξι (6) ετών. Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω.» «2. Ο χρόνος εργασίας του υπάλληλου που είναι γονέας μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών, και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών. Υπάλληλος που είναι γονέας δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο. Υπάλληλος που υιοθετεί ή αναδέχεται τέκνο ηλικίας έως τεσσάρων (4) ετών, δικαιούται, κατ' εξαίρεση, τη χορήγηση του συνόλου της άδειας των εννέα (9) μηνών που προβλέπεται στην παρούσα, εφόσον, μετά από την άδεια της παραγράφου 9 και μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων (4) ετών, αιτηθεί να του χορηγηθεί η συνεχόμενη άδεια έναντι της διευκόλυνσης του μειωμένου ωραρίου. Εάν μέχρι τη συμπλήρωση των τεσσάρων (4) ετών απομένει διάστημα μικρότερο των εννέα (9) μηνών, χορηγείται άδεια για το διάστημα, που υπολείπεται. Για τον γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία (1) ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του δεύτερου εδαφίου προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή έναν (1) μήνα, αντίστοιχα. Ο χρόνος εργασίας γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά μία (1) ώρα ημερησίως για δύο (2) επιπλέον χρόνια, μετά από την απόκτηση τέταρτου τέκνου, ανεξαρτήτως της άδειας ή της διευκόλυνσης που έχει επιλεγεί προηγουμένως. Το ίδιο δικαίωμα θεμελιώνεται και μετά από την απόκτηση κάθε τέκνου μετά το τέταρτο. Υπάλληλος που αποκτά δίδυμα, τρίδυμα ή και περισσότερα τέκνα δικαιούται επιπλέον άδεια ανατροφής έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.».

Εκ των ανωτέρω διατάξεων προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

[α] Οι μητέρες εκπαιδευτικοί [περί του ζητήματος των ανδρών εκπαιδευτικών, θα γίνει αναφορά κατωτέρω] δικαιούνται να λάβουν είτε την προβλεπόμενη στο άρθρο 53 του ν. 3528/2007 άδεια διάρκειας 9 μηνών με αποδοχές για ανατροφή παιδιού και μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει την ηλικία των τεσσάρων (4) ετών είτε την προβλεπόμενη από το άρθρο 30 παρ. 14 του ν. 2083/1992 σε συνδυασμό προς την υπ' αρ. IB/12480 (ΦΕΚ Β` 750/31.12.1992) Κοινή Υπουργική Απόφαση, μείωση του διδακτικού ωραρίου κατά δύο ώρες εβδομαδιαίως από την

γέννηση του τέκνου έως και την συμπλήρωση των δύο πρώτων ετών της ηλικίας του, παράλληλα με την προβλεπόμενη από το άρθρο 13 του ν. 1566/1985 απαλλαγή από πρόσθετα καθήκοντα [Ν.Σ.Κ. 80/2016]. Εάν η εκπαιδευτικός επιλέξει να κάνει χρήση της 9μηνιας άδειας, τότε εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 53 του ν. 3528/2007, εάν δε επιλέξει να ασκήσει το δικαίωμά της για μείωση του διδακτικού ωραρίου της, τότε εφαρμογής τυγχάνει η διάταξη του άρθρου 30 του ν. 2083/1992 [Δ. Εφ. Αθηνών 32/2014, ΝΣΚ 302/2012, 211/2010].

Η δυνατότητα λήψεως της εννεάμηνιας αδείας και από τους εκπαιδευτικούς μέχρι την συμπλήρωση του 4^{ου} έτους της ηλικίας του τέκνου τους, αναγνωρίστηκε ρητώς και από την υπ' αρ. 91623/Δ2/12-9-2006 εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου αναφέρεται: «Η εννεάμηνη άδεια ανατροφής χορηγείται μέχρι την συμπλήρωση του τέταρτου έτους του τέκνου. [...]»

[β] Εκ της διατύπωσης των ως άνω ειδικών διατάξεων, προκύπτει, ότι αυτές κάνουν αναφορά μόνο σε μητέρες εκπαιδευτικούς χωρίς να αναγνωρίζουν ρητώς την δυνατότητα χρήσης των εν λόγω διευκολύνσεων από τους άντρες συναδέλφους τους. Κατά την παγία νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων [βλ. Διοικ. Εφ. Αθηνών 679/2014, 700/2014, 1808/2014, 580/2012 κα], όταν οι οικείες διατάξεις ειδικών κατηγοριών δημοσίων υπαλλήλων [όπως εν προκειμένω] δεν προβλέπουν ρητώς την αναγνώριση δικαιωμάτων, που σχετίζονται με την ανατροφή των τέκνων και σε άντρες υπαλλήλους, τα δικαιώματα αυτά, πρέπει να αναγνωρίζονται ομοίως και σε αυτούς, καθώς κάθε αντίθετη αντίληψη θα οδηγούσε σε παραβίαση κανόνων του Συντάγματος και του Κοινοτικού Δικαίου. Συγκεκριμένα, έχει κριθεί, ότι *στη διάταξη του άρθρου 4 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. 2. Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις. 3...». Επίσης στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 116 του Συντάγματος, όπως η παράγραφος αυτή ισχύει μετά την αναθεώρησή της με το Ψήφισμα της 6.4.2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων, ορίζεται ότι: «2. Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών». Με την παράγραφο αυτή, πριν από την αναθεώρησή της, οριζόταν ότι «Αποκλίσεις από τους ορισμούς της παραγράφου 2 του άρθρου 4 επιτρέπονται μόνο για σοβαρούς λόγους, στις περιπτώσεις που ορίζει ειδικά ο νόμος». Περαιτέρω στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Η οικογένεια ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους» και στη διάταξη της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, που προστέθηκε με το προαναφερθέν Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, ορίζεται ότι «Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δημογραφικής πολιτικής καθώς και η λήψη όλων των αναγκαίων*

μέτρων αποτελεί υποχρέωση του Κράτους». Τέλος, στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του Συντάγματος, όπως αυτή ισχύει μετά την αναθεώρησή της με το πιο πάνω Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, ορίζεται ότι: «1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν, κατά το Σύνταγμα, να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από τον νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας». Εξάλλου, όπως προκύπτει από τις διατάξεις της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9.2.1976, ΕΕ, Ν. αριθ. 39/40/14.12.1976, όπως ισχύει, θεσπίζεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με αυτή, στα Κράτη - Μέλη (Κ.Μ) της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (Ε.Ε.) η υποχρέωση της τήρησης της «αρχής της ίσης μεταχείρισεως μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης και της επαγγελματικής προωθήσεως και της επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς και τις συνθήκες εργασίας....», απαγορευομένης «κάθε διακρίσεως που θεσπίζεται στο φύλο είτε άμεσα, είτε έμμεσα σε συσχετισμό ιδίως με την οικογενειακή κατάσταση», (βλ. άρθρο 1 και επ. της πιο πάνω οδηγίας, βλ. σχετικά ΔΕΚ 18.3.2004 Gomez, C-342/01, 3.2.2000, Mahlborg C-207/98, M. Boyle C-411/96 κ.α. ΣτΕ 1/2006). Με βάση το άρθρο 4 (παρ. 2) της Συμφωνίας για την Κοινωνική Πολιτική, που συνήφθη στο Μάαστριχτ, στις 7-2-1992 μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και κυρώθηκε, μαζί με την Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, με το άρθρο πρώτο του ν.2077/1992 (ΦΕΚ 136 Α΄), εκδόθηκε η Οδηγία 96/34/ΕΚ του Συμβουλίου της 3.6.1996, (ΕΕ L αριθμ. 145/19.6.1996), σχετικά με τη συμφωνία - πλαίσιο για τη γονική άδεια, που συνήφθη στις 14.12.1995, από τις διεπαγγελματικές οργανώσεις γενικού χαρακτήρος (UNICEF, CEEP και C.E.S.), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/75/ΕΚ του Συμβουλίου της 15.12.1997 (ΕΕ L αριθμός 16/16.1.1998). Με την Οδηγία αυτή, που αποσκοπούσε στην υλοποίηση της συναφθείσας από τις παραπάνω διεπαγγελματικές οργανώσεις συμφωνίας-πλαίσιου (άρθρου 1), ορίσθηκε ότι τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες για την συμμόρφωση νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις έως την 3-6-1998 ή ένα έτος αργότερα. Η εν λόγω συμφωνία των διεπαγγελματικών οργανώσεων, που συνδημοσιεύθηκε σε παράρτημα, στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, προέβλεπε τα εξής: «9 Η παρούσα συμφωνία αποτελεί συμφωνία πλαίσιο που ορίζει τους ελάχιστους κανόνες και διατάξεις για τη γονική άδεια, διαφορετικής της άδειας μητρότητας... Ρήτρα 2. Γονική άδεια 1. Δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, παρέχεται ατομικό δικαίωμα γονικής άδειας στους εργαζόμενους, άνδρες και γυναίκες, λόγω γέννησης ή υιοθεσίας

παιδιού, ώστε να μπορέσουν να ασχοληθούν με το παιδί αυτό τουλάχιστον επί τρεις μήνες, μέχρι μιας ηλικίας, η οποία μπορεί να φθάνει μέχρι τα 8 έτη και προσδιορίζεται από τα κράτη μέλη ή και τους κοινωνικούς εταίρους». Με τις διατάξεις της ανωτέρω οδηγίας καθιερώνεται για τα κράτη-μέλη της ΕΕ «η αρχή της εναρμόνισης (συμφιλίωσης) της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή», ως φυσικό συμπλήρωμα της αρχής της ίσης μεταχείρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών, αλλά και ως μέσο για την ουσιαστική εφαρμογή της, με την αναγνώριση στους εργαζόμενους τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, άνδρες και γυναίκες, αντίστοιχου προσωπικού δικαιώματος, να λαμβάνουν γονική άδεια, για να μπορούν να ασχοληθούν με την ανατροφή των τέκνων τους, ώστε να καθίσταται στην πράξη εφικτός, τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες, ο συνδυασμός των επαγγελματικών ευθυνών με τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις και ειδικότερα να ενθαρρυνθούν οι άνδρες «να αναλάβουν ίσο μέρος των οικογενειακών ευθυνών», λαμβάνοντας γονική άδεια, για να ασχοληθούν και αυτοί με την ανατροφή των τέκνων τους (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1/2006, 3405/2006)».

Με τα δεδομένα αυτά, παρά το γεγονός, ότι στις διατάξεις του ν.2083/1992 και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας Κοινής Υπουργικής Αποφάσεως δεν γίνεται ρητή αναφορά σε άντρες εκπαιδευτικούς, οι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται και σε αυτούς, χωρίς καμία διαφοροποίηση.

2. Η υπ' αρ. 10857/Ε3/21-8-2020 εγκύκλιος της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαιδευτικού Προσωπικού Π.Ε. και Δ.Ε.

Ειδικά για το θέμα των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών εξεδόθη η υπ' αρ. 10857/Ε3/21-8-2020 πρόσφατη εγκύκλιος της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαιδευτικού Προσωπικού Π.Ε. και Δ.Ε., με την οποία γίνεται κατ' αρχήν δεκτό αν και όλως γενικά, ότι εφαρμογής στην περίπτωση των εκπαιδευτικών τυγχάνουν οι διατάξεις του ν.3528/2007 [για την λήψη της 9μηνιαίας άδειας] και του ν. 2083/1992 [για την χρήση του μειωμένου διδακτικού ωραρίου].

Ωστόσο, η ως άνω εγκύκλιος άγεται ακολούθως σε μία απολύτως αυθαίρετη όσο και εσφαλμένη ερμηνεία, δεχόμενη, ότι «[...] εκπαιδευτικός ή μέλος Ε.Ε.Π. -Ε.Β.Π. που κατά την ημερομηνία διορισμού του/της έχει τέκνο άνω των δύο ετών δεν δικαιούται άδειας ανατροφής». Η εν λόγω παραδοχή έρχεται σε ευθεία αντίθεση προς τα προβλεπόμενα από το άρθρο 53 του ν. 3528/2007, καθώς το τελευταίο προβλέπει τη δυνατότητα λήψης εννεάμηνιας άδειας μέχρι τη συμπλήρωση του 4^{ου} έτους της ηλικίας του τέκνου. Μόνο το δικαίωμα λήψεως μειωμένου διδακτικού ωραρίου μπορεί να ασκηθεί εντός δύο ετών από την γέννηση του τέκνου, όπως ρητώς προβλέπεται από το άρθρο 30 του ν. 2083/1992. Εξάλλου, με την υπ' αρ. 91623/Δ2/12-9-2006 εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων γίνεται δεκτό, ότι «Την εννεάμηνη άδεια ανατροφής τέκνου, πλήρη και όχι μέρος της, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 2

του ν.2683/1999 δικαιούνται και οι νεοδιόριστες μητέρες εκπαιδευτικοί, εφόσον δεν κάνουν χρήση μειωμένου ωραρίου, οποτεδήποτε εντός του χρονικού διαστήματος, που ορίζει ο νόμος, ήτοι μέχρι το τέκνο να συμπληρώσει το τέταρτο έτος της ηλικίας του». Τούτο δέχτηκε και η υπ' αρ. 546/2005 απόφαση του Ν.Σ.Κ., η οποία αφορά ειδικά σε εκπαιδευτικούς.

Ομοίως, εσφαλμένη είναι η επιχειρούμενη εφαρμογή στους εκπαιδευτικούς της υπ' αρ. 64/2008 γνωμοδότησεως του Ν.Σ.Κ. καθώς αυτή αφορά αποκλειστικά και μόνο τους υπαγόμενους ευθέως στις διατάξεις του ν.3528/2007 δημοσίους υπαλλήλους, αφού το νομικό καθεστώς, που ερμηνεύεται είναι το απορρέον από το άρθρο 53 του ως άνω νόμου, χωρίς προφανώς να έχει ληφθεί υπόψη το άρθρο 30 του ν. 2083/1992 και οι λοιπές ειδικές διατάξεις. Το σημαντικότερο, ωστόσο, είναι, ότι η ως άνω εγκύκλιος δεν λαμβάνει κατ' ελάχιστον υπόψη της το γεγονός, ότι το δικαίωμα των εκπαιδευτικών για μείωση του ωραρίου τους, δεν συνδέεται με το εργασιακό αλλά με το διδακτικό ωράριο τους.

Έτσι, η επιχειρούμενη δια της ως άνω εγκυκλίου εφαρμογή των παραδοχών της υπ' αρ. 64/2008 γνωμοδότησεως στην περίπτωση των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών άγει τελικώς στην επιλεκτική [και κατά συνεπεία αυθαίρετη] εφαρμογή δύο απολύτως διαφορετικών και διακριτών νομικών καθεστώτων, μη συμβατών μεταξύ τους, ήτοι του άρθρου 53 του ν.3528/2007 και του άρθρου 30 του ν.2083/1992. Είναι δε απολύτως διαφορετική [πρωτίστως ποσοτικά] η αθροιστική μείωση, που επιβάλλεται από τη γνωμοδότηση βάσει του εργασιακού ωραρίου ενός δημοσίου υπαλλήλου από την αθροιστική μείωση βάσει του διδακτικού ωραρίου ενός εκπαιδευτικού. Εύκολα δε κατανοεί κανείς, ότι η μείωση δύο διδακτικών ωρών εβδομαδιαίως, είναι πολύ μικρότερη από τη μείωση δύο εργασιακών ωρών την ημέρα.

Εάν, δε, ήθελε γίνει δεκτό, όπως δέχεται η νομολογία [Δ. Εφ. Αθηνών 2001/2012], ότι η μείωση του χρόνου της εννεάμηνης άδειας στους νεοδιόριστους δημοσίους υπαλλήλους υπαγορεύεται από το γεγονός, ότι αθροιζόμενες οι ώρες του μειωμένου ωραρίου αντιστοιχούν σε αυτές της εννεάμηνης άδειας, ο εν λόγω κανόνας δεν μπορεί να τύχει εν προκειμένω εφαρμογής, αφού αθροιζόμενες οι ώρες μείωσης του διδακτικού ωραρίου των εκπαιδευτικών δεν αντιστοιχούν προφανώς στις διδακτικές ώρες της εννεάμηνης αδειάς.

Επιπροσθέτως, ακόμα και ο υπολογισμός των [διδακτικών] ωρών μείωσης του ωραρίου για διάστημα δύο ετών αντί των τεσσάρων, που ισχύει για τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους άγει σε εξίσου δυσμενή αποτελέσματα, που, ωστόσο, δεν βρίσκουν έρεισμα σε καμία διάταξη νόμου. Είναι, δε, χαρακτηριστικό, ότι η ίδια η εγκύκλιος ενώ υπολογίζει τη μείωση του ωραρίου για δύο έτη, προκειμένου να εξάγει την μείωση της διάρκειας της εννεάμηνης άδειας, εν συνεχεία αναγνωρίζει, ότι την εν λόγω [μειωμένη] άδεια, ο εκπαιδευτικός μπορεί να την λάβει μέχρι την συμπλήρωση του 4^{ου} έτους της ηλικίας του τέκνου του.

III. Επί της απαντήσεως, που αρμόζει στο ερώτημα, που ετέθη.

Με τα δεδομένα αυτά, φρονώ, ότι η επιχειρούμενη δια της υπ' αρ. 10857/Ε3/21-8-2020 εγκυκλίου της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαιδευτικού Προσωπικού Π.Ε. και Δ.Ε. ερμηνεία αναφορικά με την άδεια ανατροφής τέκνου, που δικαιούνται οι νεοδιόριστοι εκπαιδευτικοί δεν βρίσκει έρεισμα στον νόμο και επιβάλλεται η άμεση ανάκληση της άλλως η δικαστική προσβολή της από την Ομοσπονδία για την αποφυγή οικονομικής επιβάρυνσης των ενδιαφερόμενων και η χορήγηση της εννεάμηνης αδείας χωρίς καμία μείωση ή περιορισμό.

De lege ferenda και εξ αφορμής της ως άνω εγκυκλίου ανακύπτει το ζήτημα της ίσης αντιμετώπισης των εκπαιδευτικών με τους λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους και επιβάλλεται, κατά την άποψη μου, η νομοθετική επέκταση της χορήγησης μειωμένου διδακτικού ωραρίου για διάστημα τεσσάρων ετών αντί των δύο, που ισχύουν σήμερα.

Παραμένω στην διάθεση σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Αθήνα, 24-8-2020

Μαρία Μαγδαληνή Τσίπρα

Νομική Σύμβουλος ΔΟΕ - Δικηγόρος